

Parkstugans Förskola
Sollentuna Kommun

Observationen genomfördes av:
Hanna Mankeus Nacka kommun
Pernilla Qvist Holm Danderyds kommun
Regina Bergendahl Nacka kommun
Vecka 46, 2019

Innehållsförteckning

Kort om förskolan/skolan

Observatörernas bild

Hur observationen genomförts

Sammanfattning

Resultat per målområde

Bedömning i skala

Starka sidor och utvecklingsområden

Om Våga visa

Ev Kommentar från förskolan/skolan till rapporten

Kort om förskolan/skolan

Förskolan Parkstugan

Antal barn	56
Antal avdelningar	3
Regi (ev fristående huvudman)	Dibber Sverige
Ev profil/inriktning	-
Antal pedagoger varav antal legitimerade förskollärare	7,75 tjänster varav 6 fsk

Observatörernas bild

Hur observationen genomfördes

Vi var tre observatörer en dag och två observatörer två dagar som besökte Parkstugans förskola i Sollentuna, 12-13 november 2019. Det gjordes besök på alla förskolans avdelningar. Vi deltog i samlingar, måltider, vilostunder, utelek samt både planerade och spontana aktiviteter inomhus och utomhus. Observatörerna intervjuade tre förskollärare och samtalade med pedagoger och barn under besöket. Tre observatörer intervjuade rektor inför observationen. Hela observatörslaget, fem observatörer, deltog i ett avslutande samtal med rektor. De dokument vi tagit del av har tillsammans med observationen och intervjuerna legat till grund för våra reflektioner och bedömningar i rapporten.

Sammanfattning

Parkstugan är en liten förskola belägen i ett lugnt villaområde vid en återvändsgata och ingår i Dibber koncernen, liksom de tre andra förskolor som har gemensam ledning, Parkstugans-, Hökarbodens-, Terrassens- och Rödluvans förskola. Ledningsgruppen består av rektor och arbetsledare från förskolorna. Förskolans stora, utmanande och grönskande gård lockar till

lek, lärande och utveckling. Parkstugan består av tre avdelningar, två avdelningar med blandad ålder och en avdelning för de yngsta barnen.

Verksamheten präglas av hög arbetsro och stora möjlighet till lek och lärande. Miljöerna präglas av det projektstyrda arbete som pågår. Barnens inflytande är tydligt och ofta förekommande, främst på avdelningarna för de äldre barnen och delvis på avdelningen för de yngsta barnen. Dokumentation om processernas skeden är mindre synliga. Klimatet på förskolan är öppet, pedagogerna har oftast positiva förväntningar på barnen och stöttar deras tillit.

Det pedagogiska användandet av utemiljön och kringliggande naturmiljöer är väl inarbetat och används i undervisningen. Digitala verktyg är ofta förekommande, finns tillgängligt och har ett medvetet pedagogiskt syfte.

Rektor ser verksamhetens tillgångar och utmaningar i verksamheten, söker lösningar och former för samarbete och ett likvärdigt system för alla fyra förskolor.

Resultat per målområde

Normer och värden:

Det finns ett positivt förhållningssätt mellan barnen och det är få konflikter. Barnen bjuder in varandra och samspekar bra i leken. Pedagogernas förhållningssätt och positiva förväntningar på barnen varierar. I samtal beskriver pedagogerna hur de använt *Kompisböckerna*, *Hjärtrud*, och en av *lärvännerna* för att få i gång dilemmadiskussioner med barnen. De har även spelat teater för barnen med scener från deras aktuella verklighet och lånat böcker med kompistema på biblioteket. *Planen för diskriminering och kränkande behandling* är inte färdigställd vid vårt besök.

Barnen tar ansvar för sina handlingar genom att plocka undan efter sig vid lek och de dukar fram och undan vid måltid. Pojkar och flickor leker tillsammans i de olika miljöerna och alla barn ges lika stort inflytande i såväl de planerade som de fria aktiviteterna.

Pedagogernas förhållningssätt och miljöns utformning både inne och ute ger de äldre barnen möjlighet att utveckla ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling. Vi hör det berättas att barnen deltar i ett flertal aktiviteter såsom skräpplockardagar, projekt kring vattnets kretslopp, odlingslådor ute på gården kopplat till projekt "från jord till bord", skapande med återbruksmaterial, besök på bibliotek samt utflykter till skogen.

Omsorg, utveckling och lärande:

Lärmiljön på förskolan är tydlig, strukturerad, inbjudande och mångsidig samt stödjer i hög grad lek, utveckling och lärande. Förskolan arbetar projektinriktat efter barnens intressen och utgår i stor utsträckning från läroplanens mål i undervisningen.

Vi ser exempel på språkutvecklande arbetssätt vid samtal, samlingar och skapande aktivitet och ser även teckenstöd och bildstöd användas. I en läshörna finns böcker samt QR-koder med sagor på olika språk. Material som stimulerar matematik, teknik och naturvetenskap finns i lärmiljön och på väggen syns dokumentation från ett projekt med teknik och matematik. Digitala verktyg ingår i stor utsträckning som en naturlig del i verksamheten och till viss del i undervisningen. Alla tre avdelningar har en projektor i taket som används regelbundet. Pedagogerna berättar att de vill utveckla teknik i vardagen.

Lärmiljön utomhus erbjuder bra möjligheter till rörelse och grovmotorisk träning och innehåller redskap för både grov- och finmotorik det finns även banor av flera slag för naturvetenskaplig och laborativ lek. Pedagogerna tar tillvara närliggande skog och de berättar om regelbundna besök där barnen erbjuds möjlighet till utforskande av naturen, lek och rörelse. Vi ser hur de anpassar verksamheten för barn i behov av särskilt stöd på ett naturligt sätt i barngruppen. I Parkstugans dokument *Trygg och säker* är förhållningssättet tydligt för att stärka barns integritet. På avdelningarna skiljer pedagogernas sätt att möta barnen åt. Rektor säger att de inte använder något särskilt program för integritet såsom *Stopp min kropp* eller *Förskolebrevet* eftersom det redan ingår i förskolans uppdrag att jobba med dessa frågor.

Omsorg, utveckling och lärande bildar hos de yngre barnen i mindre utsträckning en helhet. Hos de yngre barnen finns det få exempel på arbetssätt som ger möjlighet till att utveckla självständighet och tillit till sin egen förmåga. Exempelvis delas mat ut från en vagn till var och en, kommentarer sker över barnens huvud och dessa är inte riktade till barnen utan är snarare om barnen.

Det gemensamma lärandet dokumenteras på flera olika sätt och barns deltagande i detta är synligt. Vi ser ingen dokumentation av det enskilda barnets lärande och saknar reflektion och analys i text av aktiviteter utifrån de processer som pågått för att förtydliga händelseförloppet.

Ansvar och inflytande för elever/Barns inflytande:

Pedagogernas förhållningssätt och det projektinriktade arbetssättet stödjer barnens möjligheter till ett reellt inflytande över arbetssätt och lekutrymme. Vi tar del av pågående projekt och ser i den pedagogiska dokumentationen och i lärmiljön att barns intressen och tankar tas tillvara. Vi möts av barn som samspelar med pedagoger och kamrater både inomhus och utomhus. Barnen får många tillfällen att uttrycka sina tankar och åsikter samt påverka sin situation. Matsituationen hos de yngre barnen erbjuder få möjligheter till ansvar och lärande och vid omsorgsrutiner ser vi bara till viss del ett respektfullt förhållningssätt hos pedagogerna.

Den tillåtande, tillgängliga, kreativa och lustfyllda miljön ger leken stort utrymme och ger barnen möjlighet att vara självständiga och göra egna val av material, lek och aktivitet samt ta ansvar för sina handlingar och miljön. Vi ser många lärmiljöer som utformats tillsammans med barnen utifrån barnens intressen och tankar. Pedagoger berättar exempelvis för oss om projektet rymden som grundats utifrån barnens intresse. På samlingen har det diskuterats

vilka som bestämmer på förskolan och vad och när barnen får bestämma. Det pågår ett kontinuerligt arbete hela tiden med barnens självständighet i vardagen. Exempelvis dukar de själva sin tallrik och bestick, tar vatten själva när de är törstiga.

Styrning och ledning:

Miljöerna med pågående projekt i de olika rummen där tillfälle till utforskande och lek förekommer går jämsides. Digitala lösningar är synliga och aktiva, kopplingen till språk med tillgång till andra språk och tecken-, bildstöd, matematik, naturvetenskap och skapande finns i iordningställda miljöer med öppna dörrar. Det finns flera dokumentationer av de projektarbeten som pågått eller pågår i form av tankekartor och schemalagda reflektionssamtal. Det saknas kompletterande dokumentation med syfte och reflektioner i samtalen med barnen och en analys av pedagoger.

Rektorns ansvar är fördelat på fyra förskolor som rektor beskriver har mycket olika förutsättningar vad gäller kompetens och kvalitet varierar. Rektor har till viss del kunskap om den pedagogiska kvaliteten och tar ansvar för ett förbättringsarbete. Ett systematiskt kvalitetsarbete sker och vi ser att detta arbete är mitt i en förändringsprocess beroende på ägarbyte. Pedagogernas deltagande i detta sker i varierande grad. Det saknas i nuläget tillräckliga rutiner och strukturer för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan pedagogerna. Planeringsdagarna erbjuder möjlighet till utbyte en gång per termin, samt APT en gång i månaden. I början av nästa år planeras Dibberdagen, ett tillfälle för kompetensutveckling för alla enheter och alla pedagoger. Överlämningssamtal från förskola till förskoleklass sker om föräldrarna godkänner det och om skolan ber om detta, annars inte.

Bedömning i skala¹

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	3.1
Utveckling och lärande	3.5
Barns inflytande	3.4
Styrning och ledning	3.1

Starka sidor

Barnen ges möjlighet och förberedelse för ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället. (Normer och värden)

Beskrivning: Förskolans arbete kring hållbar utveckling genomsyrar verksamheten och ger barnen stora möjligheter att utveckla kunskaper, värden, ansvar och intresse i ämnet. Barnen deltar i odlandet av fjärilar, grönsaker och potatis. De använder sig av återbruk i olika projekt och i lärmiljön. De komposterar och deltar i skräpplockardagarna genom stiftelsen *Håll Sverige Rent*. Projekten *Vattnets kretslopp* och *Från jord till bord* lever kvar i verksamheten.

Bedömning: Pedagogernas medvetna arbete i aktiviteter inne och ute med ett varierat innehåll utifrån Hållbar utveckling väcker barnens intresse för kunskap, ger möjlighet att ta ansvar för en hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

¹ 1.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Miljön är utmanande, inspirerande och tillgänglig för alla barn och stödjer utveckling, lek och lärande (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Förskolan har varierat och projektinriktat arbetssätt som utgår från läroplanen och barnens intressen och behov. Det som skapats i projekten ger utrymme för fantasilek kopplad till projektets innehåll och finns kvar i miljön under en längre tid vilket gör att barnen kan återvända till och reflektera över både äldre och nyförvärvade kunskaper. Lärmiljön stödjer lek, utveckling och lärande genom att vara inspirerande, strukturerad och föränderlig.

Bedömning: Arbetssätt och fysisk miljö hos de äldre barnen präglas av varierad undervisning i miljöer som i hög grad främjar utveckling och lärande genom lek. Barnen får i stor utsträckning möjlighet till delaktighet och inflytande.

Lärmiljön ger barn möjlighet till ett varierat lärande inom matematik, naturvetenskap och teknik (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Särskilt förskolans utemiljö med lekmaterial, lådor för matematik och naturvetenskap, buskar, träd och odlingslådor ger barnen stora möjligheter att på ett varierat sätt utveckla sina kunskaper inom naturvetenskaperna. I lärmiljön inomhus finns lekmaterial, ljusbord, lådor för matematik och naturvetenskap, teknik och aktiviteter som utmanar och stimulerar barnens intresse för ämnesområdena.

Bedömning: Lärmiljön präglas i hög grad av genomtänkta pedagogiska lösningar och utmaningar som ger barnen stora möjligheter till utveckling och lärande inom naturvetenskap och matematik.

Utvecklingsområden

Omsorg, utveckling och lärande bildar i liten utsträckning en lärandesituation hos de yngre barnen (Styrning och ledning)

Beskrivning: Vi ser få tillfällen där de yngre barnen ges stöd eller undervisning för att utveckla självständighet och tillit till sin egen förmåga. I omsorgssituationer ser vi ibland att de yngre barnens rätt till integritet inte respekteras.

Bedömning: Arbetssätt där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet saknas i viss utsträckning och verksamheten visar delvis brister vad gäller personalens förhållningssätt till barnens egen förmåga. En medveten pedagogisk undervisning i rutinsituationer saknas hos de yngre barnen.

En gemensam och förankrad värdegrund (Normer och värden)

Beskrivning: Vi ser stora skillnader i pedagogers förhållningssätt och saknar en gemensam och förankrad barnsyn och värdegrund bland pedagogerna. I dokumentet *Plan för diskriminering och kränkande behandling* ser vi riktlinjer men inte att förskolans egna förhållningssätt lyftas i dokumentet. Vi ser inga exempel från "barnronder", pedagogernas kartläggningar eller analyser av verksamhetens arbete med diskriminering och kränkande behandling.

Bedömning: Det förekommer till viss del ett respektfullt förhållningssätt mellan personal och barn och värdegrunden är delvis förankrad. För att få en likvärdig kvalitet på hela förskolan behöver det systematiska värdegrundsarbetet mot diskriminering och kränkande behandling utvecklas.

Dokumentation av utveckling och lärande (Styrning och ledning)

Beskrivning: I den dokumentationen vi ser saknas kopplingar till det enskilda barnet samt beskrivningar av processen, både för gruppens lärande och det enskilda barnets. Vi hör i intervjuer att det saknas rutiner och verktyg för dokumentation, uppföljning och analys av det enskilda barnets utveckling och lärande.

Bedömning: Verksamheten uppvisar till viss del brister i arbetet med dokumentation av utveckling och lärande.

Jämförelse med tidigare observation

Observationsår: Förbättringsområde / Nuläge:
 utvecklingsområde
 i tidigare rapport:

Inte relevant		

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola. Utvärderingen av verksamheten görs på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Observationer av förskolor och skolor genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observationerna utgår från läroplanerna och ett barn- och elevperspektiv.

Observatörerna skriver en rapport där de bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på:

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning samt samtal med barn
- Skolans egna dokument, relevanta för observationens genomförande

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på

<https://www.nacka.se/underwebbar/anordnare-av-forskola-och-skola/kvalitetsarbete/vaga-visa/>

(2017-08-24)

